

Informatīvais ziņojums
par lokālpilnojuma par Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa
infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecībai nepieciešamajām teritorijām, grozot
Olaines pagasta teritorijas plānojumu 2008. -2020. g.

Olaines novada dome paziņo, ka Olaines novada dome 2018. gada 20. februārī ir pieņēmusi lēmumu (protokols Nr.3, 1.p) „Par lokālpilnojuma apstiprināšanu ar saistošajiem noteikumiem Nr.SN3/2018 “Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecība un ar to saistītās infrastruktūras teritorijas attīstība Olaines novada Olaines pagasta daļā, grozot Olaines novada Olaines pagasta teritorijas plānojumu”.

Lokālpilnojums ir izstrādāts Olaines novada Olaines pagasta teritorijas daļai atbilstoši Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* Latvijas posma detalizētas tehniskās izpētes un ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā definētajam Rail Baltica līnijas novietojumam, ietverot:

- *Rail Baltica* līnijas koridoru;
- *Rail Baltica* līnijas funkcionēšanai nepieciešamās saistītās infrastruktūras teritorijas; reģionālo pasažieru un kravu staciju un ar to saistīto infrastruktūru attīstībai nepieciešamās teritorijas (t.sk. Birznieku masīva teritorijas).

Saskaņā ar likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un 2016. gada 09. novembra lēmumu Nr.61, kas pieņemts, izvērtējot plānošanas dokumenta atbilstību LR likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.², panta un Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 2.punkta un 2.2.1.apakšpunkta nosacījumiem, Lokālpilnojumam ir veikts ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums. Tā ietvaros ir sagatavots Vides pārskats, kuram vienlaikus ar lokālpilnojuma publiskās apspriešanas redakciju ir veikta sabiedriskā apspriešana.

Vides apsvērumu integrēšana lokālpilnojumā

Lokālpilnojuma SIVN procesā ir identificēti divi būtiski vides aspekti: vides kvalitāte un dabas teritoriju saglabāšana.

Nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras (dzelzceļš *Rail Baltica* un valsts autoceļš A5), vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstība ir saistīta ar vides kvalitātes izmaiņām un gaisa piesārņojuma un trokšņa piesārņojuma līmeņa paaugstināšanos. Nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras (dzelzceļš *Rail Baltica* un valsts autoceļš A5) ietekme uz vidi ir vērtēta un pasākumi negatīvās ietekmes novēršanai ir noteikti IVN procesos. Lokālpilnojumā nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras teritorijas plānotas kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem. Tām teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības trokšņa, vibrāciju un gaisa piesārņojuma samazināšanas pasākumu projektēšanai.

Lokālpilnojuma izstrādes procesā diskutēts par atļautajiem piesārņojošo darbību veidiem Rūpnieciskās apbūves teritorijā Birznieku masīvā, izstrādājot divas attīstības alternatīvas attiecībā uz teritorijā atļautajiem smagās rūpniecības un pirmapstrādes objektiem. Lokālpilnojuma gala redakcijā ietverta alternatīva, kurā Rūpnieciskās apbūves teritorijā Birznieku masīvā ir atļauta smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve, izņemot atkritumu pārstrādes uzņēmumus, celulozes ražošanu un A kategorijas ķīmiskos rūpniecības objektus. Tādejādi lokālpilnojuma izstrādes procesā ir izvēlēta alternatīva, kuras ieviešana ir saistīta ar konkrētu vides piesārņojuma veidu, piemēram, prioritāro un bīstamo vielu, rašanās mazināšanu, kā arī salīdzinoši mazāka izmešu apjoma, kas pēc atbilstošas attīrīšanas ir jānovada apkārtējā vidē (virszemes ūdeņos, atmosfēras gaisā, gruntī un augsnē, kā arī gruntsūdeņos) veidošanos. Vides pārskatā uzsvērts, ka, attīstot šo teritoriju ir svarīgi ieviest labākās pieejamās tehnoloģijas, lai maksimāli mazinātu piesārņojuma nokļuvi apkārtējā vidē.

Lokālpārplānojums ietver gan individuālu risinājumu, gan pieslēgšanos centralizētas ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pašvaldības tīkliem attīstības iespējas. Vides pārskatā secināts, ka sekmīga ES Kohēzijas fonda projektu "Ūdenssaimniecības attīstība Jaunolaines lielciemā III kārtā" ieviešanas gadījumā, būs iespējams projektēt pieslēgumus centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām.

Lai mazinātu ietekmi uz blakus esošo dzīvojamo apbūvi, līdz 100 m meža josla ap plānoto ražošanas un loģistikas teritoriju plānota kā Dabas un apstādījumu teritorija.

Apbūvējot teritoriju Birznieku masīvā, meža teritorijas tiks atmežotas. Lokālpārplānojuma izstrādes laikā ir veikta teritorijas bioloģiskās daudzveidības izpēte un nelielā platībā (9,39 ha) vairākos atsevišķos laukumos ir konstatēti īpaši aizsargājami biotopi. Vides pārskatā ieteikts saglabāt īpaši aizsargājamo biotopu vietas kā brīvo teritoriju un plānot tās kā apstādījumus labiekārtojuma projektā.

Vides pārskata, institūciju atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrēšana lokālpārplānojumā

Vides pārskata izstrāde notika vienlaikus ar lokālpārplānojuma izstrādi, tādēļ jau plānošanas procesā tika izvērtēti nepieciešamie pasākumi tās ietekmes mazināšanai un iestrādāti lokālpārplānojuma risinājumos.

Dabas aizsardzības pārvalde neiebilda pret izstrādāto lokālpārplānojuma redakciju un ieteica iespēju robežās ievērot labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanu īpaši aizsargājamiem sugām un biotopiem. Pārvaldes ieteikums ir realizējams lokālpārplānojuma ieviešanas laikā. Vides pārskatā ieteikts saglabāt īpaši aizsargājamo biotopu vietas kā brīvo teritoriju un plānot tās kā apstādījumus labiekārtojuma projektā. Teritorijas un izmantošanas noteikumu prasības, plānojot teritorijas apbūvi un ņemot vērā dabas vērtību atrašanās vietas, nodrošina to saglabāšanu integrēšanu teritorijas labiekārtojuma projektā.

Vides valsts dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvalde nav izteikusi priekšlikumus Lokālpārplānojuma pilnveidošanai. Plānošanas procesā tika ievērotas pārvaldes prasības lokālpārplānojuma izstrādei attiecībā uz vides un dabas resursu aizsargjoslu noteikšanu, teritorijas inženiertehnisko sagatavošanu, transporta kustības plānojumu, teritorijas inženierkomunikāciju risinājumiem, kā arī Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltic* būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā noteikto obligāto nosacījumu ņemšanu vērā šajā plānošanas stadijā.

Veselības inspekcija ir secinājusi, ka lokālpārplānojuma risinājumi nerada risku Olaines pagasta iedzīvotāju veselībai, vēršot uzmanību uz to, ka lokālpārplānojuma ieviešanas – būvprojekta izstrādes gaitā ir jāizpilda Lokālpārplānojumā ietvertās prasības plānoto ražošanas un loģistikas objektu negatīvās ietekmes uz vidi un cilvēka veselību novēršanai vai samazināšanai.

Publiskās apspriešanas sanāksmē sanāksmes dalībnieki interesējās par pievedceļu risinājumiem teritorijai, autostāvvietu plānojumu, velosipēdu celiņu un novietņu plānojumu, gruntsūdens līmeņa izmaiņām, trokšņa līmeni, ko varētu radīt papildus transports uz Birznieku masīvu, plānotajiem ražošanas un loģistikas objektiem un to sagaidāmo ietekmi uz vidi. Sanāksmes laikā sniegtas atbildes un skaidrojumi par transporta infrastruktūras risinājumiem, normatīvo aktu prasībām attiecībā uz gruntsūdens līmeņa izmaiņām, autotransporta un ražošanas objektu vides piesārņojumu, diskutēts par teritorijā attīstāmajiem iespējamiem ražošanas veidiem un ietekmi uz vidi. Balstoties uz sabiedriskajā apspriešanā (gan sanāksmē, gan rakstiskajiem iesniegumiem) saņemtajiem priekšlikumiem, precizēti teritorijas izmantošanas nosacījumi, ierobežojot atsevišķu smagās rūpniecības veidu attīstību Birznieku masīvā, kura plānota kā Rūpnieciskās apbūves teritorija (R), kā arī iekļauti papildus nosacījumi teritorijas inženiertehniskās sagatavošanai, autostāvvietu, gājēju un velobraucēju infrastruktūras plānošanai.

Vides pārskats ir sagatavots atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām.

Vides pārraudzības valsts birojs 2017. gada 03. augusta atzinumā Nr. 5 “*Par lokālpilnojumā Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai un ar to saistītās infrastruktūras teritorijas attīstībai Olaines novada Olaines pagasta teritorijas daļā, grozot Olaines novada Olaines pagasta teritorijas plānojumu, Vides pārskatu*” iesaka papildināt vides pārskatu ar lokālpilnojumā teritorijas inženiertehniskā nodrošinājuma vērtējumu, īpaši attiecībā uz ūdensapgādi, kanalizāciju un siltumapgādi, kā arī ietvert detalizētu ietekmes uz vides kvalitātes aspekta vērtējumu attiecībā uz blakus esošajā teritorijām, tostarp, dzīvojamo apbūvi kontekstā gan ar teritorijas inženiertehnisko nodrošinājumu, gan hidroģeoloģiskajiem apstākļiem.

Pirms lokālpilnojumā apstiprināšanas Olaines novada domē ir izvērtētas Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas un pieņemti sekojoši risinājumi to izpildei:

Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas	Risinājums
1. Lokālpilnojumā “Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas <i>Rail Baltica</i> būvniecība un ar to saistītās infrastruktūras teritorijas attīstība Olaines novada Olaines pagasta teritorijas daļā, grozot Olaines novada Olaines pagasta teritorijas plānojumu” Vides pārskats precizējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā Biroja atzinuma 1.4.4., punktā, 2.4.punktā, 2.5.punktā ar apakšpunktiem, 3.4.punktā, 4.3.punktā norādīto.	Ieteikumi ņemti vērā. Vides pārskats papildināts sekojoši: 1) Vides pārskatā ietverts alternatīvu apraksts, papildināta ietekmju izvērtējuma un piemērotākā risinājuma izvēles sadaļa. Papildinājumi veikti Vides pārskata 7.1. nodaļā, izveidota jauna nodaļa 7.2.5. <i>Alternatīvu salīdzinājums</i>, kurā ietverts izvēlētais alternatīvas pamatojums. 2) Vides pārskatā izveidota jauna nodaļa 6.2. <i>Teritorijas inženierinfrastruktūras nodrošinājums un ar to saistītie vides aspekti</i>, kurā raksturota ūdensapgādes sistēma un iespējamie risinājumi saistībā ar pazemes ūdeņu kvalitatīvo un kvantitatīvo stāvokli, kanalizācijas sistēma un iespējamie risinājumi saistībā ar virszemes ūdeņu kvalitāti un virszemes ūdensobjektiem noteiktajiem vides kvalitātes mērķiem, t.sk. riska virszemes ūdensobjektiem, siltumapgādes sistēma un iespējamie risinājumi kontekstā ar gaisa kvalitāti, kā arī meliorācijas sistēma un tās projektēšanas nosacījumi. 3) Vides pārskatā 7.2.2. nodaļa papildināta ar ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes risinājumu ietekmes uz vidi vērtējumu un rekomendācijām izmantot pašvaldības centralizēto sistēmu tīklus. Nodaļa papildināta ar risinājumu ietekmes uz grunts un/vai pazemes ūdeņu augšējo

Vides pārraudzīs valsts biroja rekomendācijas	Risinājums
	horizontu piesārņojumu ar ķīmiskajām vielām, kā arī ietekmes uz apkārtējām dzīvojamām ēkām vērtējumu. Vides pārskata rekomendācijās (8. nodaļa) ietverts priekšlikums pirms attīstības uzsākšanas veikt grunts un/vai pazemes ūdeņu augšējo horizontu piesārņojuma ar ķīmiskajām vielām izpēti. 5) Vides pārskata 7.2.3. nodaļa papildināta ar ietekmes uz ainavas izmaiņām vērtējumu.
2. Pilnveidojot un īstenojot Lokālpilnojumā <i>“Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecība un ar to saistītās infrastruktūras teritorijas attīstība Olaines novada Olaines pagasta teritorijas daļā, grozot Olaines novada Olaines pagasta teritorijas plānojumu”</i>, ņemami vērā Vides pārskatā izteiktie priekšlikumi.	Ieteikums ņemts vērā. Pašvaldība pirms lokālpilnojumā apstiprināšanas ir izvērtējusi nepieciešamību pilnveidot lokālpilnojumā galīgo redakciju. Ievērojot to, ka Vides pārskats ir izstrādāts vienlaikus ar lokālpilnojumā risinājumiem, lokālpilnojumā redakcijā ir ietverta Vides pārskatā rekomendētā alternatīva ražošanas un loģistikas teritorijas attīstībai Birznieku masīvā, kas izstrādāta lokālpilnojumā risinājumu publiskās apspriešanas procesā, pilnveidot lokālpilnojumu pirms tā apstiprināšanas pašvaldībā nebija nepieciešams. Lokālpilnojumā ieviešanas procesā ir jāievēro Vides pārskatā ietvertie pasākumi negatīvas ietekmes uz vidi mazināšanai un novēršanai.

Pieņemtā plānošanas dokumenta pamatojums

SIVN procesā izskatītas 2 alternatīvas attiecībā uz Rūpnieciskās apbūves teritoriju(R) Birznieku masīva teritorijā, kur vienā līdztekus citiem rūpnieciskās apbūves teritoriju izmantošanas veidiem plānota visa veida smagās rūpniecības objektu attīstība (*1. alternatīva, lokālpilnojumā publiskās apspriešanas redakcija*), bet otrā plānots, ka ir atļauta smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve, izņemot atkritumu pārstrādes uzņēmumus, celulozes ražošanu un A kategorijas ķīmiskās rūpniecības objektus (*2. alternatīva, lokālpilnojumā redakcija pēc publiskās apspriešanas*). Olaines novada dome ir apstiprinājusi lokālpilnojumu ar 2. alternatīvas risinājumu, jo, balstoties uz Vides pārskatā ietverto alternatīvu salīdzinājumu, secināts, ka tā ir labvēlīgāka no ietekmes uz vides kvalitāti aspekta, jo ierobežo bīstamo un prioritāro vielu rašanos objektā un līdz ar to šo vielu nokļūšanu apkārtējā vidē, salīdzinājumā ar 1. alternatīvu, sagaidāmi mazāki kopējie izmešu apjomi, kā arī alternatīva ir izstrādāta, balstoties uz sabiedrības ieteikumiem lokālpilnojumā un Vides pārskata publiskās apspriešanas procesā un ir labvēlīgāka blakus esošās apdzīvotās vietas “Lubauši” iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes saglabāšanai. Izvēlēta alternatīva ietverta lokālpilnojumā redakcijā jau pēc publiskās apspriešanas, tādēļ lokālpilnojumā pirms tā apstiprināšanas pašvaldībā labojumi nebija jāveic.

Lokālplānojumā attiecībā uz Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecības teritoriju ietverta dzelzceļa būvniecībai tehniskās izpētes un ietekmes uz vidi novērtējuma procesā izvēlēta alternatīva A5, kura ir akceptēta ar Ministru kabineta 2016. gada 24. augusta rīkojumu Nr. 467 "Par Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai paredzētās darbības akceptu".

Pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā Nr.5 (03.08.2017.) noteiktajam, lai konstatētu Lokālplānojuma "Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecība un ar to saistītās infrastruktūras teritorijas attīstība Olaines novada Olaines pagasta teritorijas daļā, grozot Olaines novada Olaines pagasta teritorijas plānojumu" īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Olaines novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, atkarībā no Lokālplānojumā paredzēto risinājumu uzsākšanas laika, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2019.gadā vai salāgojot ar nākošajā plānošanas perioda teritorijas plānojuma monitoringa ziņojuma termiņiem) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.